

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	1 óra 60 f.	Vidéken:	1 K —
1 évre	1 K 80 —	1 évre	8 —
3 évre	3 — 60 —	1 évre	6 —
1 évre	7 — 20 —	1 évre	12 —

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

A legerősebb,

a legdurvább kifejezéseket kellene használnunk, ha a kormány viselkedését akarnók bírálni a Désy-pörben. Rágalmakról, hajszaról lamentál, ezzel iratja tele az ország összes nyugodt lapját, ezt kürtöli minden értekezletén, gyűlésén, le számolósolkkal, sajtóperekkel fenyeget, minden elképzelhető módon terrorizál és mikor arról van szó, hogy lássunk tisztán, hogy hát had menjen a per a maga útján, legyen bizonyítás, lásson napvilágot az igazság, akkor összeszednek minden ravaszsgót, ferdítenek, letagadnak, ezer akadályt gördítenek az útjába, hogy kátyuba jusson a per, hogy a bíróságnak ne keljen kimondani Désyre a felmentő ítéletet, amely őket a király nevében mondaná panamistáknak, a nemzet parazitáinak.

Nem volt elég az Elek Pál-komédia és család, hogy a koronatanut kitudszkolják az országból és viruló egészsége

dacára halálos betegnek deklarálják, hanem az újabb hamiságoknak egész sorozatát állítják csatasorba, hogy a bíróság a legjobb akarata mellett is tehetetlen legyen.

Sőt még a végső legrosszabb eshetőségre is bebiztosították magukat. Ha mindez nem lesz elég az igazság elhomályosítására, Lukács megmentésére, készen van már az öreg ágyú, amely beledörrent a Désy-pör aktáiba, hogy összeszeszgassa, megsemmisítse. Királyi pertörlés lesz s ezzel akadályozzák meg, hogy Désy felmenthessék.

És azt hiszik, hogy ezzel Lukácsot megmentették. A sok ravaszsgó ügylétszik megzavarta már a mungó koponyák tartalmát, gyermeki naivsgát ütött ki rajtuk, amely salvus conductusnak véli ezt a módot.

Ha a bíróság igazat ad Désynek, akkor a törvény is hivatalosan adja meg Lukácsnak a grófi rang helyett a legújabb nemesi előnevét, a zalatnai panamistát s akkor még

a legkonokabb mungó deréknak is meg kell roppanni.

Ha azonban a pertörlés világhírdetését játsszák el, ez még a bírói ítéletnél is fényesebben fog beszélni.

Hát csak jöjjön, amelyiknek jönni kell, válasszák azt, amelyik jobban esik, a bujkálást egy ideig még lehet folytatni, de menekülni nem. (.)

CIM ÉS RANG.

II.

Meg fog tehát szünni cím meg rang, mert új szempontok értékelik az embert. Egyforma fontos minden munka akár úgynevezett fönt, akár úgynevezett alant végzik. Állani az utcasarkon és éber szemmel, füllel csak a rendre vigyázni, vagy bent ülni az akták tüdőtemesztő poránakpáraszerüködésében, vagy követfutározni naphosszat, vagy művészi terveket matematika: hájszálponossággal szerkeszteni — egyforma fontos ez, mind a nagy cél, írjuk nagy betűvel Nagy Cél: az ember földi, az emberiség fizikai és metafizikai

vagyis égi boldogsága érdekében.

Csak az fontos, hogy hogyan végzik a munkát, arányban áll-e az illetőnek anyagi, testi, lelki tehetségével és hogy az elvégzett munka azt a Nagy Cél közelebb hozza-e.

Ide aztán igazán csak ember kell a szó legszorosabb értelmében s fölösleges az emberek közti külső különbség. Ilyenkor tavasszal a gyerekek szoktak csak azzal henegetni, hogy énnekem 21 gombom van, neked meg csak 18, különb vagyok nálad. S még ez a henegetés is jogos, jogosabb az örökös el-sőbbbségnél, mert egyéni ügyességnek eredménye.

Azonban mihelyt eljön a cím és rang eltörölésének tiszta korszaka — Amerika csak közel járt ehhez — akkor a pénz, a fizetés is, a vagyon is részben, nem felosztás alá kerül, de természetesen az őlsiml annak mai hullámos hegyvölgy volta. Mert ha minden munka egyforma értékű jelenik meg a jutalom, a fizetés kiosztásánál is. És, hogy tisztára bolond utópianak tetszik még ma, hogy

A sejk fia.

Irla: Ágoston Mihály.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti története.

Egy gyönyörű tavaszi reggelen magas, szálas arab legény haladt a város francia-marokkói határáról északra levő erdőség szeszélyesen kanyargó ösvénycsapásán. A legény burnuszkájának zöldespiros szíle mutatta, hogy a sejknek nemes kasztjából való. Patyolatfehér turbánja pedáns gonddal volt a fejére csavarva s napsütött olajbarna arcot, azon pedig bátor, nemes vonásokat helyeztet a patyolatfehér keretbe, mely nagyon jól illett hozzá. A legény mereven nézett maga elé s nagy gonddal fürkészte a titkos, atlaszi vadon csörgését. Néha föl-emelte kezét s védőül a szeme fölé helyezte, hogy tisztábban láthasson bele a sötét vadonba, mely ravasz, alattomos, mint az a szedett-vedett legionárius népség, mely megrabolta őt és apját juhaitól, öszvéreitől.

Tehát vigyázni kell jól. Egy puskaadurranás és vége a merész vállalkozásnak. Jól tudja ő, hogy a legionárius nem tréfál. A gyaurlélek

minden kegyetlensége, durvasága feltalálható czekekben a borzas szakállu, örökösen még egymás között is veszekedő emberekben. Lassan, óvatosan lépked előre. Nem fél, de néha megáll: a félvad, pusztai emberek ösztönével meghallja a legcsekélyebb zajt is s csak akkor indul el újra, amikor teljes bizonyosságot szerzett afelől, hogy a zajt nem ember okozta.

Igy ért el néhány perc múlva a tisztásra, hol betekintést nyerhetett magának a völgyben meghúzódó sűrűség felett. A napfény most szabadon esett rezcs, vörös képebe, mely fényes és mozdulatlan volt, mint egy bronzszobor. Ott állt a tisztás közepén, kitűnő amerikai ismétlő fegyverére támaszkodva s mereven nézett bele a rengetegbe, melyet keresztül-kasul szegtek az ösvények s puha, omladékony talajba taposott vadjárások. Amint ott állt mozdulatlanul, az enyhe afrikai szellő szeszélyesen belekapaszkodott hóféhér burnuszkájába, ruelyet egy vastag, aranyhimzessel dusan megrakott bőrv szorított a derékához. Hosszu, vörösszagélyű köpenyét ide oda lengette a szél,

egyszer körülcsavarta vele hosszú, karcus természet, majd meg újra kibontakozott, mintha nógatni akarta volna a legényt az indulásra.

Ez az ifjú Hadad-el Hasszán volt a Benys-Ouleb törzsből való Hadad-el-Zerifnek, a vitez sejknek a fia. Ő volt a törzsnek a legbátrabb harcosa, legjobb céllövője s a legderékabb vadászja. A tuareghek, — akik abban az időben békeben éltek a beym-souleb törzsszel — azt mondták, hogy a száguldó méről kitűnően lelőtte a repülő madarat s golyója épen olyan biztosan eltalálta a villámfutású gazellát, mint a sűrű égben ravaszul meghúzódó párdacot. En ugyan nem akarom itt Hadad-el-Hasszán dicsőségét kicsinyíteni, a tuaregheket azonban jól ismerem; alattomos, hazug faj s a viselt dolgait után okom van róluk feltenni, hogy egy költött mesét tálaljak elém a vitez Hasszánról. Azt sem mondom azonban, hogy nem az ellenkezője állt a dolognak.

Szóval, Hasszán egy bátor, nyulánk, kifejtett izmos legény volt, aki állítólag sok francia zuávot és legionáriust küldött puskájával a más

világra, amikor törzse Raisuli csapatai között hadat viselt a franciák ellen. Az Oránban raboskodó tuareghek mesélgették néha napján az ott őrt álló francia spailknak, hogy milyen bátor legény volt Hasszán, s hogy az őt év előtti el-mungári útközvetben is egy egész szakasz zuávot lőtt agyon.

Annyi bizonyos, hogy a „sejk fia” alaposan kivette a részét a verekedésből, mert a legionerek (már t. i. a vének) nem ok nélkül emlegették a nevét. Csak az volt a kár, hogy a hitetlenek ellen hirdett, szent háboru békével végződött s benn Marokkóban adáz testvé harccá fajult. Abad-el-Asis elben Bauah-Marak, Muleg Jusuf és Muleg Hafis küzdöttek különböző csapatok élén. A nagy maghzen-ből hol ide, hol meg amoda szükdöttek a harcok, leginkább ahhoz, akinek a dolga legjobban állott. Raisuli egynehány kaidot, akik behódoltak a franciáknak elfogott, és elevenen megszüttetett és a saját kutyáival falatta tel. Nem volt tehát csoda, hogy a hevesebb vérű ifjak, mint Hasszán is odahagyták a törzsüket s Raisuli szolgálatában,

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete.

AZELŐTT: ÖZV. KANEL ANTALNÉ
 OLCSSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

egyszer egyforma fizetést fog kapni rendőrlégény és rendőrkapitány, annak csak a mai kor körülményei az oka s az a nagy intelligenciái különbség, mely a mult büneiben rejlik, mint okban.

A szerzett vagyon különbözőségeit sohasem fogják eltörölni emberi intézmények, legalább belátható időközön belül nem mert sok esztendő kell ahhoz: míg az emberi zsongoriságból okos beosztás és a költekezésből bölcs adakozás és illő s hasznos szorakozás lesz. Miként ma kevés intézményünk tudnánk egyképzetségi emberekkel ellátni pl. a városházán a polgármestertől az utolsó — persze akkor nem utolsónak hívnák — szolgáig mind főiskolailag végzett ember volna egyforma fizetéssel, ugy egyformán fegyelmezett jövőembert is keveset találunk még.

Az egyforma jutalmazás, a munka egyforma értékelése a Nagy Cél szempontjából azonban el fog következni, hiszen szempontjai: a folytonos bércsök, az ipari és kereskedelmi pályák a tisztelet terén is hatalmas lépései előre, máris mutatkoznak és messze e vagyoni egyenlőségi törekvések mögött éppen ezek miatt és végett maradnak a latáinak fizetésjavításai. A kiegyenlítés útján haladunk már.

Azonban elég. Az idők méhében még tökéletlenül van elrejtve e jobb jövő de az idő már megsugta boldogító titkát. A cím és rang meg fog szűnni és ha ma meg is van még, már csak átlátszó levegő, melyen keresztül a Nagy Cél érdekében dolgozó embert keressük és ha meglátjuk ott őt, szívünk szeretve tisztel, s ha nem találjuk meg, szívünk szomorú de olykor gúnyolva mar, sőt állatilag gyűlöl is még, mert gyarló a ma emberének testvéri érzése.

Diabolo.

vagy éppen a föle való félelmükben tovább folytatták apró guerilla harcukat a franciák ellen, akik elég merészek voltak Figjé-re az ősi szent városra tenni gyaur kezüket.

A zöld lobogó azonban már nem volt olyan hatással a jó musulmánokra, mint a harc kezdetén. Csak az ifjak maradtak hűek hozzá, s elvándoroltak a déli nagy homokpusztákra, a határ mellé. Ott a hátravillongás területén módjukban volt folytatni a háborus csetepatét, helyesebben a Raisuli által rendezett rablóhadjárataikat, melyeket azonban a légió hegyi századai mindannyiszor vitézül visszavertek.

Hasszán néhány törzsebeli fiatalemberrel itt volt Raisuli csapatai közt és nem egyszer vitézül kitüntette magát. Azonban ő is mint a többi hamar megunt a céltalan hadakozást s a rablások, melyeket sokszor a saját atyjafiai (rokon törzsek) ellen követett el Raisuli sehogyssem találkoztak tetszésével. A naramiának azonban pénz kellett a harcok folytatásához, melynek a megszerzése végett az eszközökben nem igen válogatott. Sokszor betört Algírba: rokon nem rokon, vagy francia ilyenkor mindegy volt neki.

(Vége köv.)

IGY IRNAK ŐK.

Fényesen megvilágítja az alábbi nyilatkozat, hogy mennyi hitelt adhat az olvasó azoknak az elvtársi bődítményeknek, melyeket nap-nap után intéznek a zsidó és szociáldemokrata lapok hasábjain a kath. papság ellen. Lamberg Dezső volt temesvári lelkészre a leggyalázatosabb vádak özönét zúdították, nemcsak az ország, hanem még a külföld színe előtt is. Egyszerre ordította száz és száz ojság, egyszerre írta hihetetlen lelküimeretlenséggel és vak gyűlölettel száz és száz zsidógyerekek, hogy Lamberg Dezső gyermekrontó, börtönbe vele. És mit tehetett Lamberg Dezső? Kijelentette, hogy a vádak nem igazak. Ezt persze nem írták meg a zsidólapok s neki várni kellett a becsületével addig, míg a hosszadalmas bírói eljárás tisztázta az ügyét. A meghurcolt ember perelt s most imigyon rimánkodik az egyik törbeesett ördög:

Nyilatkozat.

A „Temesvárer Volksblatt“ 1911 jul. 1-én megjelent 147-ik számában „Schwere Beschuldigungen gegen einen Geistlichen“ cím alatt, majd ugyanazon szept. 3-án megjelent 148. számában „Zur Affaire Lamberg“ cím alatt Lamberg Dezső, volt Temesvár-belvárosi, jelenleg Szeged-belvárosi lelkész urra vonatkozólag olyan vádakot tettem közzé, melyek vádak légből kapottak és a valóságnak meg nem felelőknek bizonyultak. Lamberg Dezső ur ezen közlemény folytán eilenem sajtó útján ekövetett rágalmasz miatt büntető feljelentést tettem. A helybeli kir. törvényszék vádatanácsa engem a jelzett közleményben foglalt rágalmasz miatt jogerősen vád alá helyezett; sőt ezügyben a főtárgyalás is 1913. évi máj. 27-ére ki van tűzve.

Belátom, hogy nagy hibát követtem el, a midőn a Lamberg Dezső ur ellen indított tervszerű hajszát által elhíresztelt alaptalan vádakot minden utánjárás nélkül valóságának vettem s így Lamberg Dezső urat igaztalanul és ártatlanul megvádoltam.

A bíró eljárás Lamberg Dezső urnak teljes elégtételt szolgáltatott. Ae ellene indított hajszát értelmi szerzője is méltó büntetésben részesült, több hónapi fogházbüntetésre ítétetett.

Ilyként a magam részéről is a rágalmasz nagy erkölcsi kárait jóváteendő, kötelességszerűen kijelentem, hogy jelzett cikkeim tartalmának teljes valótanságáról és alaptalanságáról meggyőződés szerzem, őszintén sajnálom ezen közlemény közzétételét és Lamberg Dezső urtól nyilvánosan is bocsánatot kérek.

Temesvár, 1913. évi május 26-án.
Kastreiner Samu.

Mi olvasók! Tessék levonni a konzekvenciát és ez újabb példa alapján jól megjegyezni, harok amit elvtársak a leghatározottabban valóságnak állítanak, abból egy betű sem igaz s nem egyéb a tervszerűen indított hajszában használt rágalomból és hazugságból font ostornál.

A MUZEUM kára megtérül.

Megirtuk tegnap, hogy a muzeum egyesület aranypenzeit betörés útján ellopták.

A hírre az egyesület választmányja még szerdán este ülést tartott, melyen Marossy Arnold igazgató jelentést tett a történetekről. A választmány sajnálkozással vette tudomásul a károlosást, de viszont örömmel hallotta az igazgatótól, hogy a kár megtérült biztosítás révén.

A muzeum ugyanis — nagyon helyesen — biztosítva volt betörés ellen s így a pénzbeli kár megtérült. Az a jó, hogy a betörő csak aranypenzeket vitt el. Minthogy az aranyakat a régi világban is lehetőleg megtakarították, azokból annyi van még, hogy az ellopottak helyett ugyanolyanokat lehet beszerezni. Ha ezüstpenzeket vitt volna el a betörő, sokkal nagyobb kárt okozott volna.

A rendőrség folytatja a nyomozást.

PANASZOK özőne a polgármester előtt.

Nincsen róza tövis nélkül s minthogy remény szerint a vizvezeték teljes elkészültével rózsás állapotok lesznek ebben a városban, ugyancsak kijutott a részünk egyelőre a tövises állapotokból. Szurnak, kineznek bennünket a sűrűn növő kisebb nagyobb tövisesek a rózsát, melyért vezünk, már bimbó korában eszi a féreg. A vízvezeték utcai csapjai versenyre keltek a Marosvizével, állandóan folynek csendesen. mert rosszak. A város háztéri márig használhatatlan. Az egyik nádorutcai csapból vesznek vizet a lájba, hogy a Városház-teret öntözhessek.

Tegnap délelőtti egy városi bizottsági tagokból álló küldöttség rakta le a közönség nevében a város feje elé az alább felsorolt panaszokat.

Szalay Miklós, Keresztes Zsigmond, Pfinn István, Havas Géza, Lukács Lajos, dr. Pataki Ármán és dr. Kármik József városi bizottsági tagok tegnap délelőtti küldöttségileg megjelentek dr. Saára Gyula polgármesternél, kinek elpanaszolták,

1) hogy a vízvezeték házi csatlakozásaita belvárosban még mindig nem csinálják, holott a külvárosokban már folyik a munka (miként az a lapokban olvasható vízvezetéki balesetekből világosan kitűnik);

2) hogy a Bognár-, Bástya-, Basa-, Rózsá- és Lakatos-utcaikat nem vették fel a sürgősen burkolandó utcák közé;

3) hogy több utcában a járda

mind a két oldalon fel van ásva és

4) hogy a csatlakozások miatt készített gödröket gyalázatosan rosszul tömték be, úgyhogy azok eső után besüppedtek s az utakat a kocsi forgalomra ismét veszélyessé tették.

A polgármester, miután belátta a panaszosok igazát sürgős intézkedéseket igért.

A vizsgálat megkezdődött.

— Egy munkaadó szava. —

Nem értünk mi munkaadók az újságráshoz, mi csak ahhoz értünk, hogy az 1907. évi XIX. t.c. által reánk zudított óriási terheket, a munkásbiztosítási járulékok fejében fizetendő nagy összegeket, minden ellenszolgáltatás nélkül ki kell izzadnunk még akkor is, ha gyermekeinknek egy falat kenyér sem jut. Épen ezért mélységes keserűség fog el bennünket olvasván, hogy az ezen intézmény autonóm szerveinek választásánál előfordult arcátlanul nagy visszaélések kivizsgálására kiküldött biztosnak első dolga vidám kávéházi terefererő ülni a bötüszedőből nagyfizetésű igazgatóvá avasztított Steiner Gézával, aki irányítója volt ezen egész manővernek, csak azért, hogy a közbizalomban álló Süveges István munkaadó-társunk be se jusson az intézmény soráts irányító vezetőségbe.

Ez rajtunk, az egész megye munkaadóin és a velünk érző alkalmazottakon nagy sérelem, de az a körülmény, hogy ez a vizsgálóbiztos telefonon Budapestről Horoviczot kéri ide segítségül, ez egyenesen arcucsapásunk.

Értitek-e ezt polgártársaim, megmérhetitek ennek mélységes horderejét? Nahát rajta, ha Steiner Géza élethalál harcában az állam közege egy elvtársat hív segítségül, akkor nekünk eoipso szent kötelességünk, hogy képviselőnket, báró Mandorff Gézát hívjuk segítségül, mert csak a vak nem látja át, hogy a kormány bennünket, adófizető polgárokat meg mindig az ő megválasztásáért üldöz.

Követeljük ezen világosan demokrata pártszempontokat szolgáló vizsgálat félbeszakítását s követeljük a pártatlan szigorú vizsgálatot és követeljük nyomatékkal, hogy ezen vizsgálatban Sággy Lajos főkapitányunknak, mint ezen intézmény egyik bírójának az őt megillető ellenőrző szerepe legyen. Steiner Géza urral azonban majd csak leszámolunk.

Munkaadó.

Megbüntették a villanygyárat.

Végre komolyan kezd a város tenni valamit a világitási botrányok megszüntetésére. A legutóbbi tanácsülés ezügyben hozott határozata legalább erre mutat.

Ismeretes, hogy László Pál városi gépmérnök, a város villanyszakértője feljelentette a helybeli villanygyárat a tanácsnál. A feljelentés, melynek pontjait közöltük, az állandóan konokul tartó tülfeszültségekre s az ezáltal való károkozásokra, továbbá a villanygyár ama „szerecsenjétkérra” vonatkozott, melyre a meg nem felel gépek tüleröltetése folytán az egész város köz- és magánvilágítását veszélynek teszi ki.

A tanács legutóbbi ülésén tárgyalta ezt a feljelentést, melynek alapján és a villanytársulattal kötött szerződésben gyökerező jogánál fogva a villanygyárat a rendbeli mulasztásért 80–80 K-ra és egyszer 160 K-ra, összesen tehát 300 K pénzbüntetésre büntette, illetve ennyi bírsággal sújtotta. Erdős villanydirektor felebbezett.

A tanács határozata némi megnyugvással és jobb világításban való reménnyel tölti el a közönséget.

HIREK.

— Ujra a 10%. Tegnap vezércikkünkben a munkásbiztosító közgyűlésének azon határozatával is foglalkoztunk, mely szerint a kimutatott felesleg 10%-át a tisztviselők jutalmazására fordítják. Az igazság érdekében köteleességünk kijelenteni, hogy az ide vonatkozó törvény 118. §-a szerint a helyi pénztár az évi felesleg kétharmad részét az Országos Pöntárnak köteles beszállítani és csak egyharmad része lehet itthon rendelkezni. Ennek 10%-át fogják felosztani a tisztviselők közt. A többi oda megy, ahol Garbai ő felsége az ur, minisztere pedig a vörös vezérkar válogatott legényei. Különben is cikkünk első sorban a horribilis túlórázások ellen volt felszólalás, mert pld. ha Steiner ur s az általa mozgatottak nem futkoztak volna annyit a választás előtti napokon vidékre, a különórák sem szaporodtak volna oly nagy mértékben. Bizony minden munkaadó sóvárog azon idő eljövetele után, mikor az elnökség gyűlési egy erős karu és jöszemű ember kezébe fognak kerülni. De ezt csak céltudatos és az ügy iránti szeretettől mozgatott szervezkedéssel lehetne — még pedig elég könnyen — elérni.

— Képkiallítás a megyeházán. Mint már jeleztük, tegnap nyitották meg a Sass, Sassné és Faragó-féle triumvirátus képkiallítását. — A kiállításnak oly nagy anyaga van (100 kép), hogy érdeme szerint csak hosszabb szemléltetés után nyilatkozhatunk, de első tekintetre is meglátszik, hogy igazi művé-

szekkel állunk szemben, amilyenek csak a művészet tiszta forrásából merítő művészek lehetnek. Van néhány kiválóan értékes vászon, ezekről és általában az egész „megnyitásról” holnap bővebben írunk. A tárlat egész nap megtekinthető.

— Egyházmegyei hír. A megyéspüspök Kaszt Pétert kápláni minőségben Sóskutrára diaspóntálta.

— Frycsaj Rikárd Nagyváradon. A nagyváradai „Tiszántul” írja: Magyarországon is megünnepik Wagner századik születésnapját és ha valami kapcsolatot akarunk föntartani Nyugat-Európa szellemi mozgalmával, úgy lehetetlen ebből a világnépből ki nem venni a mi részünket, már úgy, ahogy lehet Nagyváradon, egy kissé Nagyvárad módra. Nyilvános zeneiskolánk nincs, kulturegyesületünk nem tudtuk Wagner létezéséről. Zeneegyesületünk sincs, *ellenben van egy új kultúrtevézőnk, amelyet nem mi teremeltünk, hanem a felsőbb hatalmaktól, a honvédelmi kormánytól kaptunk, nem kért és nem remélt ajándékba. Egy kiváló művész egyéniség évtizedes lankadatlan, lelkes és buzgó munkájának eredményét: egy katonáknak öltözött, de művészekből álló, az utolsó emberig ambíciótól és a művek szeretetétől áthatott derék zenekart. Ez a derék, művészi nővön álló, lelkes testület, az új nagyváradai honvédezenekar és annak megbecsülhetetlen karnagya, Frycsaj Rikárd ur az, akik ézentul bekapcsolnak bennünket nyugat-Európa zenei kultúrmozgalmaiba. Ők azok, kiknek illéte óta érezzük, hogy nem élünk a pasztában, egy villanyvilágításos vadonban, in partibus infidelium, hanem a mi számunkra is éltek az emberiség nagy jöltevei, a nagy zeneszerzők, akiknek a vigasztalására, üdítő zenéjére a mi egyre jobban elkinzott idegeinknek egyre égetőbb szükség van. Ők rendeznek ezuttal is Wagner-ünnepet a mi számunkra, nem unalmas fraziskóba fuló ünnepi beszédekkel, hanem csak a nagy mestert juttatva szóhoz. Nem a fényes Vigadóban ünnepünk (ahol most tánciskola van,) hanem, mint igazi magyar vidéki város, a kávéházban. A kávéházakban vagyunk mi nagyok. De nem baj; a kávéházból is ünnepi terem lesz, ha fölcsendül benne Wagner isteni zenéje, a Bayreuthon kívül sehol nem hallott misztérium: Parsifal. Ilyen zene, a mesterhez méltó előadásban és műszerrel, distingvált uri közönség, a mely tudja, hogy mit nyújtanak neki, ünnepi teremre fogja avatni a kávéházat is. Egyébként csak közönségünkön mulik, hogy jövőben az ilyesmi múltbóli keretben történjék.*

— **Perkátai iskolásnők Mária Remetén.** Jótékonyágáról messze földön ismeretes György Teréz grófnő jóvoltából 24 jöviseletű iskolás fiú Aradi Ignác káplán, György Gyula igazgató s Kovács Elemér tanító kíséretében (máj. 29.) reggel felkeverte a kiesfekvésű, híres Mária Remeteti bucsujáró helyet. A kirándulás az alakítandó fiú kongregáció kiindulási pontját képezi. Délután Budapest főbb nevezetességeit tekintették meg.

— **Tanítógyűlés.** A Fejérmegyei Tanítóegyesület Székesfehérvári és mórí Egyesített Járasköre f. évi június hó 5-én délelőtt 9 órakor, Székesfehérvárott, a városi iparis-kola tornatermében tartja rendezési közgyűlést. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyző válasz-tás. 3. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. Kezvelet megemlékezés báró Eötvös József-ről, születésének 100-ik évfordulója alkalmából. Szónok: Lanzeritsch Antal, elnök. 5. Miért szükséges a vallásoktatás az elemi népiskolában? Előadó: Hálnék Béla, székesfehérvári hitoktató. 6. A munkások „Rokkanti Egyete” és a tanítók. Előadó: Kniez Ferenc, székesfehérvári tanító. 7. Indítványok.

— **Székesfehérvári önkéntes tűzoltó és a mentőegyesület és a fejérmegyei tűzoltószövetség** az előbbi 40 éves, az utóbbi 25 éves fennállása emlékére 1913. június hó 15-én együttes jubiláris ünnepséget tartanak. Az ünnepség tárgysorozata: 1. 1913. jun. 14. (szombat) este a városi színházban alkalmi diszlocodás műkedvelők által. A tiszta jövődelmet a városi tűzoltó- és mentőegyesület eszközeinek beszerzésére fordítjuk. II. jun. 2. (vasárnap) d. e. 8 órakor hálaadó isteni tisztelet. III. jun. 15. d. e. 10 órakor együttes közgyűlés a vármegyeház dísztermében a következő tárgysorozattal: 1. Verebi Végh István az együttes közgyűlést megnyitja s utána a vármegyei tűzoltószövetség közgyűlését vezeti. 2. Dr. Kúthy József a városi tűzoltó- és mentőegyesület nevében ünnepi beszédet mond. 3. Gróf Széchenyi Viktor főispán a m. kir. belügyminiszterium megbízásából kiosztja a kir. díszermeket. 4. Apáthy Vilmos előadó az országos tűzoltószövetség nevében üdvözlő a jubiláló testületek. 5. Szűts Jenő alispán Fejérmegye nevében, 6. dr. Saára Gyula polgármester Székesfehérvár szab. kir. város nevében üdvözölő beszédet tart. 7. Rauscher Béla a szolgálati érmelet kiosztja és az ünnepi közgyűlést bezárja. IV. jun. 15. déli 1 órakor társas ebéd a Szt. István teremben. — A vidékről érkező vendégeket tisztelettel kérijük, hogy az ebéden való részvételüket Vida Pál szövetségi titkárnál legkésőbb június 12-ig bejelenteni szíveskedjenek. V. június 15. d. u. 4 órakor tűzoltógyakorlat s közvetlen utána a tűzoltók megvendégelése az Örtanya udvarán.

— **Madarak és fák napja.** A székesfehérvári belv. közs. elemi fiú- és népiskola f. hó 28-án délután tartotta a madarak- és fák napjának szokásos évi ünnepélyét a sóstói vendéglő árnyas udvarán. Az ünnepségen nagyszámu és előkelő közönség vett részt. Megjelent dr. Saára Gyula polgármester is. A jelenlévő közönség nem győzte csodálni a kedves és gyönyörkötető szavakat, beszédeket és a precíz éneket, melyek a gördülékény és egyöntetű ünnepség programját alkották. Az ünnepség végeztével a gyermekek a fák között széjjel oszlottak és az oszonnázás után kezdetét vette a játék, melynek színes, eleven képét és a gyermeki fogékony lélekre hatékony erejét csak az tudja megérteni és átérzeni, aki maga is résztvevő az ünnepségen. Az árvaházi növendékeket dr. Saára Gyuláné nemes szívától vezéreltetve megoszonáztatta. Este hét óra volt már, mikor a gyermektábor hangos nótaszóval egy jól eltöltött kedves nap emlékével gazdagodva hazatért.

— **Protestáns theologusok anti-modernista fogadalma.** Mikor X. Pius pápa annakidején a modernista katolikus theologusok ellen erélyesen fellépett, még a konzervatív és hívő protestáns körökből is megütközést lehetett hallani. Minthogy azonban az ultrabiblicális irányzat a protestáns theologusok közt túlságosan elharapódzott s már a kereszténység alapelveitől is eltávolodnak, a pozitív alapon álló protestánsok erőteljes mozgalmat indítanak eltevélyedet testvéreik ellen. Így jelesen a legfelsőbb bajor protestáns egyházi hatóság a közelmúltban úgy határozott, hogy azon ifjak, akik a lelkesi pályára kívánnak lépni, theologiai tanulmányaik megkezdése előtt fogadalmat tenni és írásbeli nyilatkozatot adni kötelesek, hogy „az evangélikus-lutheránus egyház hitvallásától tudatosan sem eltérni, sem annak ellentmondani, még kevésbé ezen egyház hitvallásához nem illő bizonytalan és kétes tanításokkal senkit megbotránkoztatni nem fogunk”.

Szigethy-féle pörkölt kávé a legjobb.

— **Az Iparoskör nagy nyári mulatsága.** Igen szép kiállításra enged következtetni az általános nagy arányú érdeklődés, mely az iparoskörnek jun. 1-én a Lövdőben tartandó nagy nyári mulatságát megelőzi. Ez az általános érdeklődés különösen szép és gavallér formában nyilvánul meg a tombola tárgyak ajándékozásánál, amelyből már több mint 600 drb. — köztük igen sok szép és értékes tárgy — áll a vigalmi bizottság rendelkezésére. A tombola tárgyaknak része egyébként Falvay Ferenc Kossuth-utcai kirakatábr láthatók, hova a rendezőbizottság — igen ügyesen — közszemlére kiállította.

LAX és MARTIN

:: divatáruháza ::
SZÉKESFEHÉRVÁR
Nádor-utca.

26-tól június 15-ig

Nagy :
maradék
: vásárt

rendezünk.

Ez alkalommal is mint minden évben rendezett vásárunk a raktárunk levő összes gajpju, delain, vászon és mosókat félárban kiárúsítjuk. Alkalmi vétel napernyők és lüsterköppenyekben. Szabott ár! Telefon 168.

A póttartalékosok segítése. Székesfehérvár sz. kir. város területéről behívott tartalékosok és póttartalékosok család tagjainak segélyezésére 4840 koronát, a vármegye területéről behívott tartalékosok és póttartalékosok család tagjainak segélyezésére 25430 koronát utalt ki a pénzügyminiszter. A felosztást a honvédelmi miniszter eszközölte, a segély összegek nagysága 40—80 korona közt váltakozik. A pénzügyigazgatóság az egyes adóhivataloknál a segély összegeket már kiutalta. A segélyzettek a városi hatóság, vidéken a járási főszolgabíró fogja értesíteni a segélyösszeg nagyságáról, egyttal nyugtárlapot is fog kézbesíteni. A nyugta Székesfehérvárra a polgármesterrel vidéken a községi előjárósággal aláíratandó.

A közbiztonság Sósikuton. Kuzsél András, Sóskut község derék bíróját vasárnap éjjel 11 órakor, mikor a korcsmákat a záróra betartása végett ellenőrizte, Kleman Ferenc és Mihály, a két falurossza, orvul megtámadta és vas-boxerrel a fejét bevverte. A hajnalban megjelent orvos, dr. Burger Simon, súlyos testi sértést konstatált. A köteleességű, derék bíró iránt általában a részvét, valamint általános a merénylők elleni felháborodás is. A faluban az a hír járja, hogy a duhaj legényeket a korcsmárosok lázítják a plebános és bíró ellen, kik vállvetve küzdenek a községben orgiákat űző alkoholizmus ellen. Nagypénteken Griger plebánost is majdnem leszúrta egy legény, ki e szent napon a Veidlinger-korcsmában társaival dözölt és felháborodott azon, hogy a plebános szeretetteljes figyelmzetésével háborítani „merészelt”. Sóskut intelligenciája és józan elemei karhatalmi védelmet kérnek a fővárosból haza-hazaranduló csibészek ellen. Tarafás Béla váli főszolgabíró a f. hó 26-án tartott képviselőtestületi gyűlésen Griger dr. plebános kérelmére a legszigorubb közbiztonsági intézkedéseket s a renitens korcsmárosok megrendszabályozását kilátásba helyezte. Különben mozgalom indult meg a községben a korcsmák bojkottálására nézve. A mozgalom élén a plebános áll, ki lelkipásztori hivatásának tudatában teljes energiával küzd az izsakosság mélye ellen. Hiába kéri a korcsmárosok a püspök úrtól a „korcsmák ellen lázító” plebános áthelyeztetését, hiába parkodnak a „Fogadó” című lapban népmentő működését nevétségessé tenni: az alkohollal való népszípolozásnak és néprontásnak Sósikuton befejezett!

— Tejcarnok. Pap Ferencné szeder-utcai lakost többszöri tejfelölésért 10 napi elzárásra és 100 K pénzbüntetésre ítélte, Komlói Györgyné jancsár-utcai lakost lefőlözésért 30 és Erzbrucher Istvánné felsőkirályosi lakost ugyanezen kihágásért 60 K-ra ítélte a rendőrség.

— E héten eladásra kerülnek: Legjobb minőségű kretonok 38 fillér méterre. Csíkos és sima ruha kelmék 88 fillér méterre. 120 széles szövet grenadin 1 kor. 90 fillér. Angol lüszterek minden színben 1 kor. 80 fillér. Ruhavászon divatos csíkkal 95 fillér méterre. Szőnyegek szép színekben 78 fillér méterre. 1 végű ágyhuzatvászson 23 mtr. 9 kor. 20 fillér. 1 vég kanavász 3 kor. 80 fillér. Kockás sálkendő 1 kor. 90 fillér és számtalan cikkek alkalmi árban lesznek eladva. — Deutsch Béla kizárólagos olcsó üzlete. Szent Imre-utca.

Birk J. utóda Üllő József sütdőjében kenyérsütések d. s. 9 órától d. u. 3-ig és sütemény különlegességek megrendelése elfogadatik.

Mindennemű drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

— Szállsz le a bakról?! A rendőrség Bugyás István bérkocsitól mivel többször részeg állapotban veszedelmesen hajtott, az engedélyt bevonta és őt a hajtástól Székesfehérvár területén egyszer és mindenkorra eltiltotta.

Fogak Kovács Dezső fogászati műtermében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a.). Zirci templommal szemben. Telefon 332. Augusztus 1-től Nádor-utca Gebhard-ház.

Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé- és teaüzlete a **FIUMEI kávébőhozatal.** Telefon 250.

Sport.

A Lövészegylet vasárnapi versenyeredményei: Pisztolypont: I. Dr. Krausz Zsigmond szög. II. Rider Ödön 5-ös. III. Vida István 4-es. Pisztolylökör: I. Kékessy László 8—30. II. Rider Ödön 6—19. Fegyverpont: I. Havranek Antal 4-es. Fegyverkör: Havranek Antal 7—20. Vasárnap az iparosok mulatsága miatt lövészet nem lesz.

APRÓHIRDETÉSEK.

Ingó árverés. Junius 2-án d. u. 2 órakor Gáztelep-utca 23. szám alatt és folytatólag a Csóri-ut mellett az utász házzal szemben levő szőlőben házi butorok, pince felszerelések, hordók, felszerelt szesz-főző és egyéb ingóságok bírói végrehajtási árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek eladnák.

Lékek összes munkái díszkötésben olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó augusztus 1-ére új ház 3 szobás modern lakással, fürdőszobával s mellékhelyiségekkel. Vízvezeték bevezetve. Cim a kiadóban.

Egy tanuló felvetetik ifj. Tógi Gyula festék és gyarmatáru nagykereskedésében.

Gyermekeknek: biciklikerek, nikelfogentus 24 koronáért Tobak-utca 2. sz. alatt eladó. Ugyanott

Boros Péter asztalosműhelyt nyitott Palotai-utca 17. sz. a., ahol mindenféle asztalosmunkát pontosan, jól és jutányosan készíti.

Egy jó karban levő futsi ház eladó, 1 kat. hold kerttel, szatcsüzlettel, vagy annélküli, jó lakással. Esetleg a bolti berendezés külön is eladó. Bővebbet a gazdájánál, Söréd 21. szám.

Egy nagy kihűzős asztal varrónaknak alkalmas 8 koronáért eladó. Tobak-utca 2. sz.

Bor eladás. 10 hektó ó, 10 hektó új bor eladó. Rákóczi-utca 10.

Eladó egy ház azonnal. Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad, Homoksor legutolsó ház.

Rákóczi-utca 17 sz. alatt egy bolthelyiség 2 szobával, konyhával és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Ugyanott kiadó egy butorozott szoba és egy istálló.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktaóron és elad házhozszállítva: I. r. poroszszenet 4.40, szápári szenet 2'80, palotai szenet 1'40, aprított tüzifát 3'20. I. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Varrógépjavítások

műhelyi nkben gyorsan és szakzerűen készítetnek.
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.
Magyarország legnagyobb és legrégebbi varrógép-üzlete, Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-ház.

:/:Jó tanács:/

Kérjük,

ne cikóriát

kérjen,

hanem — —

jelölje meg határozottan

:Franck:-ot

a Kávédaráló Gyárjegygyel, mely a legjobb Kávépótlék Megbízható minőségének biztosítóka;

mindenütt kapható, ládikákban és Csomagokban.

mg. gva. Y 5441, 2:131 O.

Veszprémi kiállításon 1904.
Eremmel kitüntetve!
Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!
PIANINOK! — HARMONIUMOK!
A leghíresebb bécsi gyársoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.

Allandóan nagyraktáronjvannak bármilyen **HANGSZEREK,** részletre és bérbé is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Zongorák	800 K-tól feljebb
Pianinók	450 " "
Harmóniumok	70 " "
Cimbálnok	70 " "
Cimbálnok pedállal	130 " "

10 évi jótállással.
Javítások és hangolások a legjutányosabban eszközöltnak.

HEIN MÁRTON
a Dunántúl legnagyobb műhangszer-készítő telepe.
Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

Szigoruan szabott szolid árak.

NYOMDÁNK AZ Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérváron.